

هزار نکته، هزار سؤال

اصول روابط بین الملل و سیاست خارجی

به کوشش:

دکتر سید داوود آقایی - راحله خاطری

آقای، داوود، ۱۳۳۳ -

هزار نکته، هزار سوال اصول روابط بین‌الملل و سیاست خارجی/ به
کوشش داوود آقای، راحله خاطری، - - تهران: نسل نیکان، ۱۳۸۴.
۲۵۰ ص.

ISBN 964 - 8143 - 50 - 1

فهرست‌نویسی براساس اطلاعات فیپا.

کتابنامه: ص. ۲۴۹.

۱. روابط بین‌المللی - آزمون‌ها و تمرین‌ها (عالی). ۲. آزمون دوره‌های
تحصیلات تکمیلی. ۳. دانشگاه‌ها و مدارس عالی - ایران - آزمون‌ها.
الف. خاطری، راحله. ب. عنوان.

۳۷۸ / ۱۶۶۴

LB ۲۳۵۳ / آ ۶۸۲ / ۴۶

۸۴-۱۷۰۷۷ م

کتابخانه ملی ایران

انتشارات نسل نیکان

تهران - صندوق پستی ۱۴۸۴-۱۳۱۴۵

هزار نکته، هزار سوال

اصول روابط بین‌الملل و سیاست خارجی

مولفین: دکتر سید داوود آقای - راحله خاطری

چاپ اول: پاییز ۱۳۸۴

تیراژ: ۱۰۰۰ نسخه

حق چاپ برای ناشر محفوظ است

شابک: ۹۶۴-۸۱۴۳-۵۰-۱ ISBN 964 - 8143 - 50 - 1

مرکزپخش: کتابفروشی تخصصی عدالت ۶۶۴۹۷۸۶۸

۳۰۰۰ تومان

فهرست مطالب

۵		مقدمه
۷		کلیات اصول روابط بین الملل
۱۵		مبانی بینش فلسفی در روابط بین الملل
۱۷		رهیافت در روابط بین الملل
۱۹		روشها در روابط بین الملل (سطوح تحلیل)
۲۱		ارزشها در روابط بین الملل
۲۲		دولت و عناصر تشکیل دهنده آن
۲۵		بین الملل اول، دوم و سوم
۲۷		نظامهای بین المللی
۴۱		مدلهای مختلف تصمیم گیری و سیاستگذاری خارجی
۴۸		قدرت و عناصر تشکیل دهنده آن
۵۲		منافع ملی
۵۹		الگوها و روشهای مختلف در تجزیه و تحلیل سیاست خارجی
۶۳		عوامل مؤثر در سیاستگذاری خارجی
۶۴		اهداف ملی
۶۸		استراتژیها و جهت گیریهای سیاست خارجی دولتها
۸۱		تجدید نظر در الگوی سیاست خارجی
۸۳		بهره گیری از تکنیکها و ابزارهای گوناگون در سیاست خارجی
۸۵		نهادهای دستگاههای تنظیم کننده سیاست خارجی
۸۷		ساختار پویا بازدارندگی و امپریالیسم در نظام بین الملل

۹۰	 ساختار بازیگران استیلایی
۹۲	 وابستگی متقابل
۹۳	 مبادلات رژیمی
۹۴	 همگرایی
۹۷	 بحران و جنگ در سیاست بین‌الملل
۹۸	 حل و فصل اختلافات بین‌المللی
۱۰۰	 تواناییها و قابلیت‌های نظام سیاسی در فرآیند سیاستگذاری خارجی
۱۰۲	 دیدگاه‌های محافظه‌کار و انقلابی
۱۰۳	 لیبرالیسم و انواع آن
۱۱۱	 رئالیسم و انواع آن
۱۱۷	 مقایسه نئورئالیسم و نئولیبرالیسم
۱۱۸	 رویکرد فمینیسم
۱۲۰	 رویکرد فرامدرنیسم
۱۲۱	 رویکرد مطالعات صلح
۱۲۲	 رویکرد هنجاری
۱۲۳	 نظریه روابط بین‌الملل و جنوب
۱۲۴	 پاسخ سوالات
۳۴۹	 فهرست منابع

بسمه تعالی

مقدمه

خداوند را سپاس می‌گوییم به خاطر همه نعمات و الطافش و از این بابت او را شاکریم که بار دیگر توفیق آن را داد که قدمی هر چند ناچیز در مسیر آگاه سازی و دانش اندوزی برداریم. به لطف و عنایت حق تعالی این مجموعه فراهم آمد تا کمکی باشد در جهت پر کردن بخشی از خلأهای موجود و متناسب با نیازهای روز دانش پژوهان و علاقمندان که داوطلب شرکت در کنکورهای کارشناسی ارشد رشته‌های روابط بین‌الملل، مطالعات منطقه‌ای، دیپلماسی و سازمان‌های بین‌المللی می‌باشند.

برگزاری آزمون‌های کارشناسی ارشد به شکل گزینه‌های چهار جوابی و در قالب تست زنی هر چند مورد ایراد برخی از صاحب‌نظران، اساتید و کارشناسان دانشگاهی می‌باشد و نقد و انتقادهایی هم بر آن وارد آمده است ولی گویا دست‌اندرکاران سازمان سنجش و آموزش کشور به حکم ضرورت و به دلیل مواجه بودن با انبوه داوطلبان گریزی از این روش نداشته‌اند. هر چند به دلیل تنوع بخشی به این امر قرار بر آزمون دو مرحله‌ای گذارده شده است لکن همچنان بخش اعظمی از نتایج آزمون از طریق شرکت داوطلبان در کنکور با گزینه‌های چهار جوابی مشخص خواهد شد.

لذا متناسب با نیازهای روز و منطبق با روش جاری و به منظور فراهم آوردن ساز و کارهای مناسب و دستیابی مطلوب و تسهیل و تسریع امر، از سوی کارشناسان و متخصصین حوزه‌های مختلف علمی سعی در گردآوری مجموعه آزمون‌ها و تست‌ها شده است. ما نیز در جهت کمک به داوطلبان شرکت در رشته‌های کارشناسی ارشد فوق‌الذکر بر آن شدیم تا با بهره‌گیری و خوشه چینی از خرمن تلاش مستمر و جان‌فروسی آنانکه مشعل فروزان این حوزه تخصصی از علم اند، با فراهم آوردن مجموعه پیش رو که شامل ۱۰۰۰ تست (سؤال سازی) از منابع تأیید شده موجود به ویژه آثار علمی صاحب‌نظران به نام این حوزه است و در برگیرنده آخرین یافته‌ها و دیدگاه‌های علمی در این مورد می‌باشد را به همراه پاسخ‌های صحیح در جهت آمادگی داوطلبان این رشته و آشنایی آنان با روندهای پیش رو قدمی برداریم. مدعی نیستیم که در این زمینه کار مشابهی انجام نشده ولی معتقدیم که کار صورت گرفته در این مجموعه یک اقدام بدیع و منحصر به فر است به این دلیل که دیگران عمدتاً سعی کرده‌اند مجموعه تست‌های آزمون‌های برگزار شده را در یک مجلد گرد آورند و یا در کنار آزمون‌ها سؤالاتی نیز به آنها بیفزایند ولی در این مجموعه سعی شده در یک حرکت ابتکاری و برای اولین بار سؤالات منطبق با استانداردهای سازمان سنجش و آموزش کشور از منابع اطمینان بخش و آثار علمی صاحبان مسلم این حوزه استخراج و به صورت موضوعی تدوین گردد. به عبارتی در جهت سؤال سازی و تولید سؤال مبادرت شده است.

لذا با اطمینان می‌گوییم این یک مجموعه کاملی از سؤالات مربوط به موضوعات در برگیرنده اصول

روابط بین الملل و سیاست خارجی، است که سعی شده حتی المقدور سؤالات به شکل صحیح طرح شده و پاسخ‌ها نیز با وسواسی خاص به درستی انتخاب شود و از ابهام و پیچیدگی که گاهی موجب برداشت و استنباط غلط پژوهشگر در یافتن پاسخ صحیح می‌شود، پرهیز گردد. ضمن اینکه از بین مطالب و متن‌های مهم و پایه‌ای از ابعاد و جهات مختلف به طرح سؤال پرداخته شده، در عین حال برای اطلاع پژوهشگر و در صورت نیاز برای رجوع به متن اصلی، آدرس و نشانی دقیق و شماره صفحه منبع مورد استفاده نیز در زیر هر پاسخ تستی و تشریحی آورده شده است.

در هر صورت، به نظر می‌رسد فراهم سازی این مجموعه که با صرف وقت زیاد توأم با تأمل و دقت انجام شده، بتواند مطالعه داوطلبان شرکت در آزمون‌های کارشناسی ارشد رشته‌های روابط بین الملل، مطالعات منطقه‌ای، دیپلماسی و سازمان‌های بین المللی و دیگر رشته‌های مرتبط را تسریع و تسهیل کند.

گرچه ارائه این مجموعه قدمی است در بهره‌وری بهینه از فرصت پیش رو لکن به صراحت و قاطعیت باید گفت که صرف تکیه بر این مجموعه و سایر مجموعه‌های تستی به هیچ وجه برای آمادگی کامل دانشجویان و داوطلبان کنکور کفایت نمی‌کند و توصیه اکید می‌شود که افراد لزوماً و برای دستیابی به نتایج بهتر دیگر منابع موجود را نیز به طور دقیق و عمیق مورد مطالعه قرار دهند.

در اینجا فرصت را مقتضای شمرده از تلاش پیگیر توأم با دقت نظر سرکار خانم راحله خاطری پژوهشگر ارشد روابط بین الملل که بی مساعدت ایشان هرگز این کار صورت نمی‌گرفت و همچنین از مدیر محترم نشر نسل نیکان و کتابفروشی عدالت به لحاظ عنایت و توجه به گسترش و نشر دانش، حقوق، روابط بین الملل و علوم سیاسی و خاصه چاپ و نشر مجموعه حاضر تقدیر و تشکر کنم.

سید داوود آقایی

تابستان ۱۳۸۴